

ФАРМАЦЕУТСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

БАЊА ЛУКА, Булевар Војводе Степе Степановића бр. 173

Телефон/Факс : +387 051 235-510

Жиро-рачин број: 562-100-80006512-37, НЛБ Банка, Бања Лука

Електронска пошта: info@farmaceutska-komora.org

Адреса интернет странице: www.farmaceutska-komora.org

Број: 1391/20

Датум: 8.12.2020.

**Фонд здравственог осигурања Републике Српске
Ул. Здраве Корде 8
78000 Бања Лука
Н/Р Директора**

Предмет: Мишљење, доставља се

Поштовани,

будући да се ради о периоду године у којем се може очекивати припрема нових Уговора о снадбијевању осигураних лица лијековима и одређеним врстама медицинских средстава за 2021.годину, те њихово достављање апотекама, овим путем Вам желимо указати на ништавост појединих одредби поменутог Уговора из 2020.године. С обзиром на то, молимо Вас да приликом припреме нових уговора узмете у разматрање овај допис, те у потпуности испоштујете важећи Закон о облигационим односима, како апотеке, као уговорна страна, не би биле оштећене и доведене у неповољан положај.

У наставку овог дописа ћемо настојати да детаљно опишемо разлоге ништавости појединих одредаба Уговора о снадбијевању осигураних лица лијековима и одређеним врстама медицинских средстава за 2020.годину:

Чланом 18. наведеног уговора прописано је:

„Ако се у поступку контроле у Апотеци утврде неправилности у погледу издатих лијекова односно медицинских средстава, Директор Фонда може на приједлог Сектора за здравство и контролу Апотеци умањити досјети фактурисани износ у висини од 1000 до 10 000 КМ“.

Већ на прво читање уочљива је проблематичност наведене одредбе.

Прво, потпуно је нејасно шта значи синтагма *„неправилности у погледу издатих лијекова“*. Оваква формулатија је потпуно неодређена и паушална да је, практично, и непроводива.

Друго, чланом 17. уговорено је да ће се проводити надзор над извршавањем обавеза из овог уговора, од стране овлашћених радника Фонда, увидом у медицинску и финансијску документацију, а све у складу са интерним упутствима Фонда.

Међутим, Фонд здравственог осигурања је уговорна страна у овом случају.

Уговорне стране су, по позитивним прописима, једнаке и слободне, у границама принудних прописа, да своје односе уреде по својој вољи – аутономија воље.

Дакле, не може једна уговорна страна имати могућност да својим интерним актима уређује понашање и обавезе друге уговорне стране (упутство Фонда о контроли). У конкретном случају, морало би се уговором уредити шта контрола провођења обавеза тачно значи, на који начин се експлицитно она врши, шта се сматра под „*неправилности у погледу издатих лијекова*“ итд.

Од значаја је напоменути да Фонд, иначе, нема овлаштења да уопште контролише рад здравствених установа – апотека. Наиме, он је јавна институција преко које се остварује здравствена заштита, где се опет дио здравствене заштите остварује на начин да се одређене услуге уговарају са здравственим установама. Питање контроле, односно управног, стручног и другог надзора апотека повјерено је другим органима (ресорно министарство, инспекторат итд.).

Чланом 47. Закона о облигационим односима – ЗОО, прописано је „*Кад је предмет обавезе немогућ, недопуштен, неодређен или неодредив, уговор је ништав.*“

С тим у вези, чланом 50. став (1) истог закона прописано је „*Предмет обавезе је одредив ако уговор садржи податке помоћу којих се може одредити или су стране оставиле трећем лицу да га одреди.*“

Дакле, код одредбе члана 18. предметног уговора, потпуно је нејасно и неодређено о каквим неправилностима издавања лијекова се ради, нити је уговорено на који начин се то утврђује и по којим процедурама.

С друге стране, одређивање наведених обавеза није повјерено ни било којој трећој страни. Управо супротно, уговорено је да Фонд аутономно доноси упутства (што је неодређено и унапријед непознато апотеци) у вези контроле којих се апотека дужна придржавати.

Једнако је проблематичан и други дио одредбе члана 18. уговора у коме се каже „*Директор Фонда може на приједлог Сектора за здравство и контролу Апотеци умањити досјејели фактурисани износ у висини од 1000 до 10 000 КМ.*“

Најједноставније је рећи да Фонд не може имати право на понашање наведено овом одредбом.

Наиме, овдје се ради о двостраном теретном уговору по коме Апотека треба да прода робу (лијек и мед. средство) трећем лицу, а да јој Фонд за то исплати одређену цијену. Било какво одступање од уговорних услова Фонд, као уговорна страна, може само и искључиво да рјешава приговорима на испуњење обавезе и на крају судским путем (нпр. Фонд приговори висини и основу потраживања апотеке и разлозима зашто исто не жeli платити па у случају спора то доказује на суду).

Чланом 51. став (1) и (2) ЗОО-а прописано је да *Свака уговорна обавеза мора имати допуштен основ. Основ је недопуштен, ако је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима.*

Чланом 52. ЗОО-а прописано је „*Ако основ не постоји или је недопуштен, уговор је ништав*“.

Одредбе члана 18. предметног уговора по којима директор Фонда умањује потраживања апотеке не би се могле сматрати ни уговорном казном (Фонд се позива на тај правни институт).

У уговору не стоји да је то уговорна казна нити основ за шта се она примјењује. Наime, по члану 270. ЗОО-а она се уговара за случај задоцњења или неиспуњења обавеза. Из члана 18. уговора не произилази ни један од ова два разлога. Из члана 18. Уговора произилази да Фонд умањује потраживања „услед неправилности приликом издавања лијекова“, а не због кашњења или неизвршавања обавеза апотеке.

У погледу одредби члана 18 уговора (као и код још неких одредби овог уговора сличног садржаја) треба имати у виду и члан 100. ЗОО-а којим је прописано „*У случају кад је уговор закључен према унапријед одштампаном садржају, или кад је уговор био на други начин припремљен и предложен од једне уговорне стране, нејасне одредбе тумачиће се у корист друге стране.*“

Дакле, одредбе члана 18. уговора су такве да се може утврдити да су ништаве јер садрже неодређен предмет обавезе, обавезе немају допуштен основ и супротне су принудним прописима.

Такође, желимо да исказјемо став у име свих колега запослених у апотекама, и њихових правних субјеката - здравствених установа апотека, да се противимо и Вашој законски неутемељеној пракси враћања копија „неисправних“ рецепата у апотеке и тражимо да се уз књижесна одобрења враћају њихови оригинални.

Неке апотеке добиле су допис о обавезному достављању фактура и петодневном књижењу рецепата током децембра. Поред повећаног обима посла, у неким апотекама и са мањим бројем запослених јер су чланови фармацеутских тимова на боловању или у изолацији због ковида – у свим апотекама се у мјесецу децембру обављају редовни годишњи пописи, што захтјева додатну ангажованост и током и ван редовног радног времена, па и током нерадних дана.

Стога је Ваш захтјев према апотекама нереалан и неће бити испуњен; а поред тога није ни у складу са Уговором које апотеке имају са Фондом здравственог осигурања.

Рецепти ће Вам бити достављани истом динамиком као до сада, уз уважавање молбе да се све фактуре из децембра мјесеца требају предати до 5. 1. наредне године због Ваших обавеза које имате према другим партнерима у здравству.

С поштовањем,

Предсједник Извршног одбора
Фармацеутске коморе РС
Мр фарм. Желимир Јањић, спец. с.р.

Предсједница
Фармацеутске коморе РС
Прим. Mr фарм. Јадранка Ђелаковић с.р

